

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОВОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНКОС: (201) 451-2200

РІК ХСІІ. Ч. 158.

ДЖЕРЗІ СІТІ | НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 20-ГО СЕРПНЯ 1985

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 20, 1985

No. 158.

VOL. XCII.

ШУКАЮТЬ ЗА Б. КОЗІЄМ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Богдан Козій, якого 9-го квітня 1985 року засудив суд у Флориді на в'язницю із ЗСА за те, що він буцімто затаїв при приїзді до ЗСА свою участь у німецьких поліційних відділах, проживав від того часу у Коста Річі.

Про це повідомили на телевізійній станції Ен-Бі-Сі 15-го серпня 1985 року і в новинах і в інтерв'ю із теперішнім шефом Бюро спеціальних інвестицій (ОСІ) Нілом Шером, у ранніх годинах. Він потвердив, що Б. Козій, знаходячись на терені Коста Ріки і ОСІ вимагає від тамтешньої поліції його видачі до ЗСА. На новинах показали знімки хати, в якій Б. Козій жив та перевели інтерв'ю з місцевим міліцією, яка ствердила, що коли вони прийшли до хати Б. Козія, щоб його забрати, не застали нікого.

Репортери Ен-Бі-Сі ствердили також, що на їхні запити де він знаходиться, дружина Б. Козія заявила, що її це не відомо. При нагоді інтерв'ю з Н. Шером він пояснив, що ОСІ над вишукуванням т.зв. «воєнних злочинців» на терені ЗСА та ствердив, що багато з них з приводу похилого віку вмирають або хворіють та не можна виконати над ними справедливість.

Про це, що Богдан Козій має бути виданий із ЗСА, на підставі присуду з 9-го квітня д.р. подано виступу також агентством Асоційованого Пресу 12-го серпня д.р., але стверджено, що Департамент справедливості не подає де живе тепер Б. Козій; тільки, що він виїхав з терену ЗСА.

Натомість агентство ЮПІ підтвердило виступу, що Б. Козій перебуває в Коста Річі, і що Департамент справедливості вимагає його видачі, щоб депортувати до СССР.

Появилася повість М.А. Кейван

Едмонтон, Альта. — Цього року тут накладом авторки — тиражем 500 примірників — появилася 330-сторінкова повість Марії Адриєни Кейван п.з. «Пливеш шумить ріка». Обкладинка і портрет авторки роботи графіка і маляра Івана Кейвана, мужа авторки.

Книжку, що її авторка присвячує «Другим життям Іванові», поділяється на три розділи: «Пролог», «Над рікою» та «За океаном». У них розповідає про життя українців до 1939 року під

Польщею, описав часи окупації — совєтської і німецької, а вкінці ілюстрація життя на еміграції в Канаді. Усе це, очевидно, у формі сухого трактату, а кольоритне зображення подій, в центрі яких є героїня повісті Мар'яна, її родина, її оточення, Мар'янина праця — лікарем.

Повість в ціні 15 дол. можна отримати в українських книгарнях, як теж звернувшись на адресу: M. Keyuan, 11142-97 Str., Edmonton, Alta, Canada T5G 1W8.

Сенатор Д'Амато виступає проти імпорту совєтських виробів

Нью Йорк. — Ньюйоркський сенатор Алфонс Д'Амато, який очолює американську урядову комісію нагляду над Гельсінкськими угодами закликає Уряд до примінення існуючих і створення нових законів для заборони імпорту продуктів з СССР, які виробляють в концентраційних таборах.

Сен. Д'Амато подав до відома свою заяву під кінець минулого тижня в Баффало, Н. Й., де почалися публічні переслухання в справі концентраційних таборів праці в СССР.

Виступаючи на конференції із двома колишніми совєтськими в'язнями, пасто-

ром Юрієм Вінсом і Александром Гінзбургом, сен. Д'Амато заявив: «Понад 5 мільйонів осіб є в'язнями і працюють по тюрмах. Принаймні 10,000 з них є політичними в'язнями-дисидентами, активістами миру, боряться за віру. Цих людей тримають проти їхньої волі і примушують працювати в тяжко негуманних умовах. Вони хворіють і вмирають».

Сен. Д'Амато вважає, що слід повести натиск на приватний сектор, згідно із законом Смут-Голі, щоб не допустити «на американський ринок продуктів совєтської рабської системи».

Менор коледж приготується до фестивалю

Дженкінс, Па. — Річний Український Фестиваль Студійного Осередку Української Культури Менор Джуніор коледжу відбувається в неділю, 6-го жовтня ц.р. тут на посістях Менору при Факс Чейс роуд і Форест авеню в Дженкінс-таун, Па. від полудня до 7-го год. вечора. Вступ для дорослих 2 дол., для дітей 1 дол. Паркування безплатно.

Під час фестивалю Стефанія Шумська-Маєр з Пітсбургу, Н. Дж. буде показувати техніку вишивання. Мисткиня Людмила Темертей з Сенилла, Квебек, Канада виставить тут вперше літографію.

В програмі виступлять український танцювальний ансамбль «Волошки» з Філадельфії, юні бандуристи із школи св. Ніколая, українські танцюристи парафії св. Анни у Воррінгтоні, танцювальна школа філадельфійського Осередку СУМА та музична група «Карпати».

Під час фестивалю можна буде оглянути музейну збірку СОУК, покаж майстерності народного мистецтва, закупи дещо з українських виробів на ярмарку та попоробувати українських страв.

По додатковій інформації слід звертатися на число: (215) 885-2360, екст. 64.

І. Жук отримав докторат

з музики

Монреальський піаніст-віртуоз, Іриней Жук отримав 31-го травня ц.р. під час конвокаційних церемоній інституту Пібоді та університету Джона Гопкінс в Балтиморі титул доктора музики.

Докторська дисертація І. Жука на тему «Канадський фортепіанний концерт» — це перша дослідна праця того типу в цій ділянці в Канаді. У своїй дисертації І. Жук досліджує поверх 100 концертів для фортепіану з оркестром канадських композиторів в тому також три концерти композитора Юрія Фіяли. Ця праця є важливим вкладом у ділянку дослідів історії канадської музики.

Іриней Жук широко відомий в Канаді і ЗСА, а також в Європі та на Далекому Сході зі сольових та камерних речиталів, сольових виступів з оркестрами та з численних концертів фортепіанного дуету зі сестрою Любою Жук. Безпосередньо перед захистом своєї дисертації І. Жук виступив 4-го травня як соліст зі Симфонічною оркестрою в Садбурі, де він виконав Другий фортепіанний концерт Рахманінова. Останній в

Д-р І. Жук

цьому сезону концерт Люби та Іриней Жуки відбувся 2-го червня в Монреалі за стараннями Асоціації славістів в рамках Конгресу наукових товариств Канади. До програми цього концерту входили твори слов'янських композиторів Ігора Білогруда, Федора Якименка та Юрія Фіяли.

Під цю пору І. Жук є доцентом музичного відділу університету Квінс в Кінгстоні, Онт.

Вийшли самонавчальні матеріали української мови

Колумбус, Огайо. — Не так давно в пресі повідомлялося про те, що в університеті Огайо розпочато проект складання матерія-

лів для вивчення різних слов'янських мов, включаючи українську. Проект тривав уже третій рік, а кошти покриває Департамент освіти у Вашингтоні. Українські матеріали розраховані на вивчення разом з підручником української мови, що його склали проф. Ася Гумецька й виділо видавництво Торонтонського університету у 1980 році.

Хоч ця дворічна програма розрахована головним чином на студентів університету, які займаються самостійно і лише час від часу мають консультації з викладачем, додаткові матеріали можна вжити й без учителя для самовивчення. До всіх вправ подано відповіді, зроблено записи на касетах, які можна замовляти за дуже приступну ціну. Поки що за цією системою в Мічигенському університеті вчилися сім студентів, серед них тільки двоє були українці. Виследи були дуже задовільні.

Цього літа проект продовжується. Будуть розроблені матеріали для дальшого навчання. Вони включатимуть читанку й різноманітні вправи для розвинування лексики. Зацікавленим слід звертатися на таку адресу: Prof. Leon Twarog, Director, Center for Slavic and East European Studies, 344 Dulles Hall, Ohio State University, Columbus, Ohio 43210.

Питати за такими матеріялами: "Ukrainian Individualized Instruction", No. 24 Elementary Ukrainian I, 59, No. 24A Instructor's Manual, \$8, No. 24B 5 Tapes, \$30; (Five units accompanying the first five lessons of "Modern Ukrainian", Assya Huk).

(Закінчення на стор. 3)

Л. ВАЛЕНСА ВІДЗНАЧИВ П'ЯТУ РІЧНИЦЮ „СОЛІДАРНОСТІ“

Гданьск, Польща. — Засновник забороненої профспілки „Солідарність“ Лех Валенса відзначив п'яту річницю незалежної профспілки покладавання вінка з червоних і оранжевих рож під пам'ятник 50-ом розстріляним поліцією у 1970 році польським робітникам.

Спеціальні поліційні частини були приведені до стану готовності, коли Л. Валенса в білій безрукавці з емблемою „Солідарності“ пройшов від воріт Гданьського порту до пам'ятника „Солідарність“, перша

вільна профспілка в комуністичній країні, була створена після страйку в гданьському порті в 1980 році.

Поклали вінки Валенса мовчки вітав 1,500 робітників, які зібралися в порті. Після виконання гімну „Солідарності“ всі розійшлися. Валенса не виголосив промови, щоб не наражувати робітників на неприємності.

Згідно з новим законом від 1-го липня, за участь у забороненому мітингу грозить тюремне ув'язнення терміном до двох років.

Американська газета хотіла надрукувати в „Правді“ рекламу

Нью Йорк. — Як уже інформовано, у вівторок, 13-го серпня газета „Нью Йорк Таймс“ надрукувала повний текст редакційної статті московської газети „Правда“ з 1-го серпня, п. н. „Що сприяє поступу женецьких переговорів?“

Згадана стаття надрукована як реклама інформаційного департаменту совєтської амбасад у Вашингтоні і займає дві третини сторінки. За її публікацією амбасада СССР заплатила майже 13,000 доларів. У статті „доказується“, що у недосвідченні прогресу на совєтсько-американських переговорах з роззброєння у Женеві винні З'єднані Стейти, які виступають проти всіх совєтських „мирних ініціатив“.

Прочитавши цю пропагандивну статтю, журналісти з газети „Нью Йорк Пост“ вирішили наслідувати приклад амбасад СССР і надрукувати свою рекламну статтю на сторінках

московської „Правди“. Проте, чим закінчилася ця спроба, „Нью Йорк Пост“ розповість у четвер, 15-го серпня.

Газета „Правда“ має власного кореспондента у Вашингтоні. Туди і подзвонили американські журналісти. Але телефон не відповідав. Як потім вияснилося, власний кореспондент був на вакаціях. Тоді редакція зв'язалася телефонічно з кореспондентом „Правди“ у Нью Йорку Андреем Толкуновим. Він виявився веселою людиною. Сміючись, він пояснив, „ньюйоркпостівцям“, що „Правда“ є газетою партійною, виходить вона всього на шістьох сторінках і для реклами в ній нема місця, і взагалі реклама не є в традиції совєтської газети. „Не тому, що саме „Нью Йорк Пост“ хоче помістити „Правді“ оголошення, — сказав А. Толкунов. — Просто у нас це не прийнято“.

В СВІТІ

МОСКВА ПІДТВЕРДИЛА раніші інформації, що інспектори Міжнародної комісії атомової енергії, бюро якої знаходиться у Відні, відвідають Совєтський Союз і матимуть змогу оглянути деякі ядерні реактори на протязі чергових шістьох тижнів. Це буде перший випадок, що СССР відкриє для перевірки свої ядерні реактори, які працюють для мирних цілей.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІНДІЇ Раджів Ганді подав до відома, що ця країна поборолася ще одну небезпеку роз'єднання. Уряд погодився прийняти гостру дискусію, яка велася про права для північної частини з сусідньої країни Бангладеш, які поселилися у провінції Ассам. Уряд Індії проголосив, що незабаром відбудеться у цій провінції вибори, але імігранти не будуть у них мати права голосу, так як цього жадали мешканці Ассаму, які не є прихильно наставлені до нових поселенців, що є мусульманами.

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ДОРУЧИВ переглянути всі літаки типу „Боїнг-747“, якими користуються японські летунські лінії, щоб бути певним чи його частини не мають дефектів. На підставі перевірки т.зв. „чорної скриньки“, яка реєструє всі рухи літака, виглядає, що катастрофу японського літака типу „Боїнг-747“ 12-го серпня ц.р. викликала нестійка задня частина літака.

ЗГІДНО З НЕПОТВЕРДЖЕННИМИ вістками уряд Іраку подав до відома, що його бомбовики знищили порт, з якого Іран вивозить кораблями нафтову ропу на острові Карг. Якщо ця вістка правдива, чого Уряд ЗСА ще не міг ствердити, тоді правдоподібно піднесуться ціни на паливе на світовому ринку.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II, який відвідав африканську державу Заір, далі продовжує свої проповіді в обороні людських прав. Він виступає проти визиску, корупції і переслідування політичних противників. Зокрема гостро критикує він політику апартаїду в Південній Африканській Республіці.

СОВЄТСЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ на три роки в'язниці жидівського активіста Владіміра Бродського за „хуліганство“. Його дружина, яка одинока могла бути на судовій розправі, заявила, що цей закид це вигадка, яку створено для того, щоб мати причину його засудити на ув'язнення. Він був членом групи, яка пропагує ідею роззброєння.

В БУРМІ АРХЕОЛОГИ знайшли залишки шоки, яка приблизно має 40 або 44 мільйони років і становить важливий доказ зв'язку поміж першими тваринами і людьми. Шока мусіла походити з тваринного роду антропоїдів, з якого відтак постали мавпи, а далі люди — кажуть деякі науковці. Знахідка доказує також, що перші тварини знаходилися радше в південній Азії, а не в Африці, як досі твердили антропологі. Про найновішу знахідку оповідає обширна стаття в науковому американському місячнику пера д-ра Рассела Сіохона.

МОТОВИЙ ЧОВЕН „Вірджін Атлантік Челленджер“ з англійською залогою, що вплив із ньюйоркського заливу в понеділок, 12-го серпня ц.р., з метою побиати американський рекорд шкортости у перепливі Атлантійського океану, затопили лише коротко перед закінченням своєї 2,850-мильової подорожі. Його залоза в числі дев'ятих осіб, серед яких був мільйонер, що фінансував цю подорож, врятувалися після сильної бурі, яка затопила човен.

БІЛИЙ ДІМ НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ З СОВЄТСЬКОЮ ПРОПОЗИЦІЄЮ

Санта Барбара, Каліф. — Адміністрація Роналда Регена вважає, що Совєтський Союз запропонував встановити мораторіум на випробування ядерної зброї, коли добився переваги над З'єднаними Стейтами.

Речник Білого Дому Лері Спікс прочитав журналістам рапорт, в якому говориться, що перш ніж запропонувати мораторіум, Совєтський Союз закінчив випробування і розміщення „цілого покоління нових ракет“.

Навішні слова генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова, що випробування ядерної зброї піддаються перевірці, Л. Спікс сказав: „Ми з задоволенням приймемо його слова про важливість взаємної перевірки виконання угод у серйозних переговорах про ядерні випробування. Але ми вважаємо, що якщо

сторони позбавлені можливості відвідувати взаємно місця випробувань, перевірку проводити надто важко“.

Совєтський Союз не вперше оголосив про мораторіум на ядерні випробування. Нині, як і в минулому, ЗСА вважають, що СССР починає говорити про мораторіум, коли закінчує серію досліджень і збирається приступити до нової через кілька місяців.

Договір з 1963 року забороняє випробування ядерної зброї в атмосфері, космосі і під водою. Дозволені лише підземні випробування незначної сили.

Спікс сказав на пресовій конференції, що президент Р. Реген виздоровів після недавньої операції. За час відпочинку в Санта Барбарі він дістав 47,439 листів з найкращими побажаннями і 500 подарунків.

В'єтнам обіцяє вивести війська з Камбоджі

Бангкок, Таїланд. — У спільній заяві прийнятій на нараді міністрів закордонних справ В'єтнаму, Лаосу і Камбоджі, що відбулася у Пном Пені, говориться, що до 1990 року всі в'єтнамські війська будуть виведені з камбоджійської території.

Другим важливим питанням, що обговорювалося на нараді, була проблема розширення американських військослужбовців, що пропали безвісти у період війни в Індокитаю. Нарада одобрива уже зроблені в цьому напрямі кроки і підкреслила важливість американсько-в'єтнамських відносин для всієї південносхідної Азії.

Заява про виведення всіх в'єтнамських військ відірвалася від попередніх заяв такого роду. У квітні міністер закордонних справ В'єтнаму Нгуєн Го Тач заявив, що половина в'єтнамських військ буде виведена з Камбоджі до 1987 року і дві третини — до 1990 року. Чотири рази В'єтнам оголошував про скорочення кількості своїх військ у Камбоджі, але західні спостерігачі вважали, що в дійсності мало місце лише перегрупування 180,000-го окупаційного корпусу.

На нараді було відзначено наявність позитивних моментів у пропозиції групи південноазійських країн про проведення „непрямого“ переговорів щодо врегулювання ситуації в Камбоджі з участю всіх зацікавлених сторін.

КОНЦЕРТИ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. — В суботу, 24-го серпня в „Граджі“ о год. 8-й вечора відбудеться останній концерт Центру Української Культури під мистецьким керівництвом композитора І. Соневицького. Програму, що складається з творів Бетговена, Брамса, Косенка й Ляля, виконає камерний ансамбль „ІТрі“, в складі Йосип Барківський (скрипка), Тома Гриньків (фортепіан) й Нестор Цибрівський (челло).

В понеділок, 2-го вересня о год. 3-й по полудні світові слави український співак, бас-баритон Метрופолітальної опери Павло Плішка. Додіх з цього концерту-бенефіс призначений на потреби Центру Української Культури.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД зарядив, що будуть два окремі судові процеси над шпигуном Джаном і Майклом Вокерами. Таким чином будуть два окремі виміри кари.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ Каспар Вайнбергер сказав комісії, яка віддає адміністрацію зброї, що Пентагон поробить деякі зміни в процедурах закупу зброї. Це буде виконано з метою заощадити гроші та повернути довіря суспільства до Пентагону і Уряду.

ГУРАГАН „ДЕННІ“ в стейті Луїзіана під кінець минулого тижня зруйнував і понищив багато домі, а біля моря перетворився в торнадо. Біля 20,000 осіб мусили залишити свої хати через дощ, який почав перетворюватися в повінь, і сильні вітри, які збивали авто, доми і дерева. Один чоловік загинув від електричного шоку, коли сунув свій човен з води на беріг. Під вечір буря стихлилася і посуналась в сторону океану.

БЮРО БЮДЖЕТУ ПОХВАЛИЛО Конгрес за те, що він зробив великий поступ в зниженні дефіциту. Бюджет зменшено, але передбачують, що дефіцит становитиме 175 біл. дол.

МІЖПРОСТІРНИЙ КОРАБЕЛЬ „Дискавері“ уже готовий на черговий політ 24-го серпня з Кейп Канаверел. Урядовці НАСА заявили, що не повинно бути ніяких проблем у відліті, який відбудеться в год. 8:38 ранці. Головною метою польоту буде урухомлення одного з американських супутників, який є в орбіті, але не працює.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ НЬО ДЖЕРЗІ Томас Кейн підписав десять законів в справі допомоги особам, які перебувають в лікувальних інституціях, старечих домах тощо. Загальна сума цієї збільшеної допомоги виносить біля 10 міль. дол.

ХВОРОБА АІДС МАЄ ТАК багато варіацій, що навіть якщо науковці знайдуть ліки проти неї, то правдоподібно вони не допоможуть усім варіаціям. Науковці з Крайового інституту ракових нещадно виявили, що поки що існує 18 різних вірусів хвороби АІДС. Дослідники шукають за середиками, які протиділяють б проти всіх вірусів.

ПЕРЕВІРКА В ЛЯБОРАТОРІЯХ в околицях фабрики Юніон Карбайд у Вест Вірджинії виявила, що токсичний газ, який несподівано видобувався із фабрики в неділю, 11-го серпня, не пошкодив ярину і овочі в городах біля фабрики. Не зважаючи на виследи перевірки, науковці радять не їсти ніякої городини з тих околиць.

ДЕЛЕГАЦІЯ СФУЖО ПРОВЕЛА РЯД АКЦІЙ В НАЙРОБІ

Делегация Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) в Найробі (зліва): Ірина Спех з Німеччини, Софія Петрашко, Христина Ісаїв, Марія Кайтковська, голова Марта Богачевська-Хомяк, Олена Прошок, Марія Долішна, Остан Кайтковський, Ірина Малицька.

(Фота: Дора Рак)

Джерзі Сіті, Н. Дж. (СФУЖО). — В липні 1985 року відбулися дві паралельні конференції Декади Жінок в Найробі. Кенія; перша від 10-го до 19-го липня — Формула для неурядових делегацій, в якій взяло участь 13,000 делегаток; і друга від 15-го до 27-го липня конференція делегацій урядів, в якій взяло участь 1,400 делегатів,

які репрезентували 157 держав. У цій конференції брали участь і делегації неурядових організацій, які належать до ЮНЕСКО і мають статус „обсерваторії“.

На конференції було 1,000 акредитованих представників преси.

Метою конференції було розглянути поступ зроблений впродовж декади в ді-

лянках, що були визначені метою цієї декади: рівні права, розвиток і мир; розглянути які були перешкоди в осягненні цього, а також, щоб намітити стратегію дій, щоб повністю осягнути намічені цілі.

Делегация СФУЖО на цій конференції складалася з

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Советологи про упадок імперії

Дня 14-го серпня 1985 року зібрались у Женеві коло 250 учених з різних країн світу для обмірковування проблеми: „Упадок совєтської імперії — вигляди на перехід до несовєтського світу“. Конференцію спонзорувала міжнародна організація Професори академії світового миру. У вступних завагах члени конференції стверджували, що вони не будуть займатися політиканським ворожбитством по лінії власних побожних бажань, а обмежаться до ствердження різних фактичних аспектів підсовєтської дійсності і на тій основі доходити до логічних висновків.

У звідомленні жєневського кореспондента „Нью Йорк Сіті Трибюн“ з 15-го серпня ц.р., на цій прецікавій конференції стверджувало дійсно всі такі факти й ознаки, які доказують, на яких хитких основах спирається сучасна совєтська імперія. Найяскравішим явищем є банкрутство комуністичної економічної системи повного підпорядкування партійно-державницькій бюрократії усіх галузей продукції і розподілу. Статистика населення в СРСР виказує, що чисельне відношення корінних народженців Москвинців щораз гірше і відсоток неросійського, головни мусульманського населення щораз вищий. Можна за математичним рахунком вірогідності вирахувати, в котрому році число мусульман в СРСР буде таке велике, що просто неможливо було б думати про таку окупаційну авантюру, як наїзд на Афганістан.

Народжена вже за комуністичного режиму молодь, яка не знає Заходу і ніби повинна би вважати підсовєтську дійсність за „свою“ — ту дійсність відкидає, бо у 80-их роках ХХ сторіччя не можна здвигнути між Сходом і Заходом Європи такого муру, щоб люди в СРСР не знали, що таке демократична свобода: Серед кремлівської верхівки загострилися відносини, доказом чого є щораз нові зміни, що їх переводить Горбачов. Банкрутство совєтської економіки довело до того, що щораз інша сателітська країна шукає тіснішого зв'язку з Європейською економічною спільнотою чи Монетарним фондом, щоби налагодити торговельні відносини зі Заходом. У Мадярщині заповіли економічні реформи по лінії вільної торгівлі, у комуністичному Китаї почали „різничні спілки“, які зараз вже виявили зріст хліборобської продукції. На місце „радянського патріотизму“ зростає національний патріотизм, страшенне небезпечний для такої мозаїки народів, яка є в Совєтському Союзі...

У згаданій вище статті наведено вислови різних членів конференції, виключно університетських професорів. Професор Александер Штротмас з Англії підкреслив на відкритті конференції, що „оце вперше зібралась така могутня конференція з виключною ціллю розглянути проблеми і можливості змін у Совєтському Союзі і сам той факт має переломове значення“. Поскільки одверто і з крапками над „і“ говорено на тій конференції, свідчить виступ професора історії з Вейнського стейтового університету в ЗСА Р.Ф. Биркса, який твердив, що „тепер існують кращі шанси, як будь-коли“, що совєтська державна система заповниться до п'яти років.

Це насправді історична подія, що в такому центрі міжнародної політики, як Женева відбувається публічна конференція з участю кількох різнонаціональних учених, де одверто говорять про „можливість“ упадку совєтської імперії. „Можливість“ чи „неминучість“? На цій конференції у Женеві були учні історики, економісти, фахівці політичних наук. Отож вони знають, що за неписаним законом історії, створення на основі пречислених прецедентів, кожна імперія, здвигнена збройною силою і зберігана військово-поліційною системою диктатури — мусить швидше чи пізніше розвалитися. Так було з імперією Джінгисхана і Тамерлана, з імперією арабів, які заволоділи навіть цілим Піренейським півостровом, імперією Наполеона (в одній Швеції збереглась династія Бернадотів), з імперією Габсбургів (хоч Австро-Угорщина зіпшилась радше подружжями, як підбомами), Гогенцолернів і Романових, врешті на наших очах імперію Гітлера і Муссоліні. Тепер уже почалися конференції про „можливість“ розвалу імперії СРСР. Недалекий час, коли заговорять про деколонізацію Східної Європи. І мусить настати час, коли не буде двох Німеччин і двох Кореї, не може бути половини світу вільного і половини поярмленого. Бо такий закон історії. Тільки — „про домо суа“ — чи ми, українці, приготувані на ту прийдешню історичну зміну? Коли тверезо придивитися дійсності в українській вільній громаді в діаспорі — то трудно бути оптимістом. Мабуть, народ в Україні, виставлений на експеримент геноциду, таки більше тугий, силниший і мудріший, разом з тими його синами і дочками, які тепер караються по гулагах, як ті наші земляки, які щонеділі співають по церквах „В єдності сила народу, Боже нам єдність подай“ — і розсварені всі з усіми.

Як уже інформовано, на сторінках 28-го числа „Вістей України“ появилася велика стаття Олександра Савчука під назвою „Прозріння“, в якій після „нормального“ вступу про зрадницько-вислуницьку діяльність „українських буржуазних націоналістів“, приводиться уривок з тексту покайного листа сина командира УПА Романа Шухевича-Чупринки — Юрія Шухевича, а для надання цьому текстові достовірності ще й фотознімки власноручного почерку письма Юрія Шухевича. Як відомо, Юрія Шухевича це 14-літнім хлопцем запрягли до конотбору лише за те, що він є сином командира УПА і від тієї пори він тільки коротко жив поза совєтськими тюрмами та концтаборами. Велику більшість свого життя він перебував в совєтських „виховних таборах“, де втратив здоров'я і осліп. За достовірними даними він бачить лише тіні осіб та речей. Юрій Шухевич — довічний в'язень Москви.

Переслідування Юрія Шухевича викликало останню широкий відгомін на Заході. В минулорічній прокламації з приводу Тижня Поневолених Націй президент Рєген згадав його ім'я як незламного борця за свободу. Вимогу в справі звільнення хворого й майже сліпого Юрія Шухевича поставили різні західні організації в тому й Міжнародна Амнестія. Як президент Рєген, так і міжнародні організації, що стали на оборону Юрія Шухевича вписані в тому, що Юрія Шухевича переслідують передусім за те, що він не зрікся свого батька.

Усе це й стало приводом нової провокації, затіяної

М.С.

ЧИ ШУХЕВИЧ СПРАВДІ „ПОКАЯВСЯ“?

органами КГБ. Ім доконче прагнеться „доказати“, що Юрій Шухевич, якого на Заході так довго й загально обороняють і ставлять високо, насправді став сьогодні „радянською людиною“, „прозрів“ (хоч завдяки його доволі „добродіям“ — осліп) й засуджує діяльність націоналістичного руху. Дві речі в тому „покаянному листі“ падають в очі. Фотознімка почерку письма Юрія Шухевича і сам зміст листа. Письмо Юрія Шухевича таке дрібне і так рівно написане ніби його писала людина з найкращим зором. А тим часом Шухевич майже сліпа людина. Зміст листа ж повністю відповідає стилеві писань кагебістів.

„Я Юрій Шухевич-Березинський, син українського керівника буржуазно-націоналістичного підпілля на Україні (ОУН) Романа Шухевича, заявляю про свій остаточний розрив з українським націоналізмом і осуджую будь-яку націоналістичну діяльність, де і кем би вона не велася. Перебачаю реакцію націоналістичних лідерів та їхніх покровителів: „вимучили“, „тортурували вирвали каяття“, „він не міг цього зробити“ — це фальшивка... Те, про що я тут пишу, не є платою за одержану волю. Мій розрив з націоналізмом викликає мій глибокою еволюцією в світові ідеї і переконаннях, що започаткувалися вже давно під впливом радянської дійсності, у зв'язку з

крахом націоналістичних доктрин і спроб їх практичного втілення та загальною ворожості українського радянського народу до ідей націоналізму“.

Усе це наче виявляє з пропагандивної кагебістської агітки. При чому, як виходить, кагебістські писакі навіть і нездатні вийти поза межі своєї примітивності і бодяж якось „достовірніше“ підфальсифікувати „покаянний лист“ Юрія Шухевича. Чи людина, що так довго по-геройськи витримала безупинний тиск, терпіння і вічні переслідування, здатна написати такого листа? Ось ще деякі його уривки:

„Націоналістичний терор вищент розбився об морально-політичну єдність українського народу, який безроздільно відданий ідеалам КПРС... Радянська влада, комуністична ідеологія навіки вкоринилися в свідомості і побуті українського народу, як і інших народів СРСР. Говорити з радянськими людьми мовою іншої ідеології — даремна витрата сил — даремна витрата сил і часу... Я переконаний — мій шлях — хибний... Я часто згадую свого батька... Я тепер ясно бачу, що він, як один із керівників ОУН, несе відповідальність за проливу в ті роки кров безневинних людей“.

Звичайно, стиль покайня, написаного кагебістом, що не свідчить зовсім про фальшивку. Таку „практику“ органи КГБ вже не раз застосовували. Але куди

більшою мірою про фальшивку свідчить фотознімка листа, писаного ніби Шухевичем. Стаття має назву „Прозріння“, отже виходить, що сталося якесь чудо, і Юрій Шухевич нагло почав так добре бачити, що рівнянми рядками і дрібним шрифтом написав цього листа. Як відомо, чудо в СРСР не діється, тож, як здється і покайний лист Шухевича фальсифікований і це єдине „чудо“. Як може людина, яка майже нічого не бачить написати такого листа? На це навражд чи можна дістати відповідь від совєтських „чудодіїв“.

Постає питання, для чого потрібна була Москві ця провокація. Стиль покайного листа вказує на те, що він призначений радше на експорт, для української еміграції. Юрій Шухевич мав би бути одним із найкращих „свідків“, що націоналізм в Україні збанкрутував та що „спроби перенести націоналістичні ідеї в умовах теперішньої радянської дійсності можуть диктуватися лише крайньою ворожостю до свого народу“. Бо „радянська влада, комуністична ідеологія навіки вкоринилися в свідомості і побуті українського народу“. Отже, „покаянний лист“ наче б звернення до українців на чужині, щоб вони перестали робити собі ілюзії ніби в Україні існують те якісь самостійницькі чи пак, націоналістичні, прагнення. Ні, адже такий „авторитет“ як Юрій Шухевич стверджує, що „український народ безроздільно відданий ідеям КПРС“.

Усе це доказує, що затія з „покаянним листом“ Ю. Шухевича спрямована на дезінформацію, а то й на розклад еміграції.

ботажу щоб перешкоджати у воєнних діях ЗСА і її „демократичного союзника“ СРСР. В тому самому часі Алберт Кан і Майкел Сеєрс, два захоплені сталіністи, опублікували книжку п.н. „Саботаж! Тайна війни проти Америки“, що було грубою атакою на цілу американсько-американську спільноту. Авторі між іншим, твердили, що український шведський „Свобода“ це перехідний центр шпигунських зв'язків з Берліну, Токио і Риму“.

Із посилення атак наклепів — українсько-американської спільноті було чимраз важче боротися. Чейже Совєтський Союз під час війни був союзником Америки, борючись, „щоб зберегти демократію“ і американська преса послідовно схилилась до совєтського погляду, який зображував Сталіна яу доброзичливого та улюбленого лідера, який своє життя присвятив для добра свого народу. Критикувати такого союзника і такого лідера було б не лиш актом антипатріотизму, але це могли б зрозуміти як зраду.

Взявши до уваги шкідливість наслідків наклепницької кампанії, президент

(Закінчення на стор. 4)

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО УКРАЇНУ Й ОН

Стаття І. Витвицького „Шукаючи правних основ“ („Свобода“ ч. 133-37) заслуговує уваги не тільки широкого читача, але й спеціалістів державного й конституційного права, і авторів треба погратувувати за об'єктивне з'ясування статусу України в Об'єднаних Націях.

Погоджуючись з тим, що під сучасну пору, український нарід... виявити своєї волі не має змоги, мусимо додати, що він, український народ, виявив свою волю в 1918-19 роках січневими актами, які зобов'язують нас „в Україні і в Україні суших“, навіть коли з того часу проминули десятиліття.

В оперті на ці акти есхильний Уряд Української Народної Республіки вносив кількратно заяву про потребу заступити ним маріонетський — підколотий уряд т. зв. Української Республіки в Організації Об'єднаних Націй (вперше

в 1969 році), останню з нагоди свого 65-річчя в 1985 році). Покищо ці заходи були без успіху почасті й тому, що українська діаспора не виявила ні в теоретичній, ні в практичній площині волею свого есхильного Уряду, чи, як писала „Свобода“ в 1975 році: „ми... не вміємо, чи не хочемо виконувати той непереможний факт, що тут, в еміграції, маємо законних представників нашого останнього уряду в рідній землі, який не зрікся своїх прерогатив і не був їх позбавлений своїм народом, а був змушений залишити батьківщину під навалюю ворога-окупанта.“

Кожна політично-думаюча людина в іншому народі вхопилася б за цей атут у боротьбі за суверенність. А в нас він недоцінений і марнується...“ (Ю. Юрилик).

Ярослав Рудницький

Оттава, Онт.

ЗІРКИ СКАТАЛОГОВАНІ

В ч. 140 „Свободи“ з 25-го липня ц.р. був поміщений допис п.н. „Відбувся з'їзд діячів народного мистецтва“, де була згадка про Український Музей-Архів в Клівленді. Згада, на жаль, невірну і неповну. Не є правдою, як це каже допис, що етнографічний відділ Музею є нескаталогований, бо так цей, як і мистецький відділ є повні порядковані й цілісності скаталоговані.

Ще гірша справа з книгозбіреною Музею, про яку в дописі немає ніякої згадки

— так якби її взагалі не було. Фактом є, що ця книгозбірка нараховує понад 18,000 томів, в тому велика й прецінна збірка „Шевченкіяни“, яку нам подарував основник і доволітний голова Управи Музею проф. Леонід Бачинський.

Емілія Завільська

діловод мистецького й етнографічного відділів

Степан Маланчук

діловод книгозбірки

Ляриса Мурович

Чудова книжка про українську писанку

Одарка Онишук: „Символіка української писанки“, тверда обкладинка із золотими вітками, накладом авторки, Торонто, 1985, вступне слово д-ра Богдана Стебелського, ст. 106, 29.50 кан. дол.

Українська громада дочекалась чудової книжки про символіку української писанки, яку написала мистчиня Одарка Онишук. Як з нею познайомилась ближче у Ворм Мінерал Спрінгс у Фльориді, де вона живе з чоловіком в зимових місяцях. Це невеличка ростом жінка, але з великою душею. А як працювати її дрібні руки! Ми відвідуємо одну одну і стрічаємось на проходах. Темі наших розмов завжди концентрується на писанках і поезії. Мистчиня дуже любить поезію, бож писанки й поезії споріднені образним висловом.

Одарка Онишук народилася на Лемківщині й дуже нею дорожить. На еміграції від перших днів, коли сенаторка Олена Кисілевська приїхала до Канади, була активна в СФУЖО. Обда-

рована гарним голосом, була співосновницею жіночого хору „Арфа“, який від 1950 року давав багато концертів. В тому часі вона познайомилась із писанкарським мистецтвом і з любов'ю почала його вивчати й плекати. Мистчиня також відома як малярка і малярський талант спонукав її до глибших студій. Першим її учителем малярства був мистець Петро Магденко. Вона рівночасно студіювала в Торонто в коледжі мистецтва і, як членка УСОМ, разом з іншими виставляла свої картини мальованою олією й аквареллю. Вона мала й шість особистих виставок. Однак, писанкарське мистецтво, мабуть, перемагло. Про це свідчать ті слова: „писанкарство є моєю найбільшою любов'ю“!

(Закінчення на стор. 3)

Наші американсько-жидівські приятелі, які уважають, що українські американці надто сильно реагують на зусилля Бюра спеціальних інвестицій (ОСІ) і фих, що його піддержують щоб зідентифікувати та відділити горожанств і, видворити мимних „нацистів“ з нашої спільноти, не є свідомі того, яку роль вже в минулому відігравала інципована совєтськими чинниками фальшива інформація. Якщо б вони були свідомі того, то вони також знали б, що в ЗСА наклепи на українців — це нічого нового.

Протиукраїнська пропаганда в ЗСА на ділі розпочалася в 1933 році, коли президент Френклін Д. Рузвельт визнав уряд СРСР. В документі, який відомий під назвою „Договорення поміж Рузвельтом а Лівіновим“, ЗСА і СРСР погодилися „не дозволити на творення або на осідок на своїй території ніякої організації або групи... яка має за цілю повалити... або силою старатися змінити політичну систему“.

Хоча СРСР далі продовжував вишкіл агентів, які мали повалити капіталістичні устрої у цілому світі, він мав рівночасно віддавати вимагати від ЗСА щоб сплидали за усіми американськими групами, які підтримували ідею зліквідування сталінського тоталітаризму. Одною з організацій, що підпала під розгляд ФБІ в 1936 році була Українська Гетьманська Організація, українсько-американське парамілітарне товариство, що поставило собі за цілю працювати над звільненням України з-під совєтського ярма.

Впродовж наступних трьох років американська комуністична партія, яка здобувала щораз більші впливи і її друзі з т. зв. Популярного фронту розпочали наклепницьку кампанію, яка мала за цілю поставити на рівні ноги українські націоналістичні стремління до свободи з ідеологією німецького нацизму. Багато американців, переконаних пропагандою, яку ширили ліві кола, почали вірити, що усі форми націоналізму є нічого іншого як форми фашизму, який стоїть на перешкоді до світового миру, безпеки і поступу.

Ті обманні були такі переконливі у своїй кампанії скомпромітувати українсь-

Д-р Мирон Куропас

НАКЛЕПИ — ЦЕ НІЧОГО НОВОГО

кувенка мусіла бути з легкої білої вовни, прибрана чорним оксамитом.

Та ось заковика. Недовго перед празником захворів батько Асі, і хоч уже був майже видужав, усе ж таки лікар радив залишитись вдома, бо кілька днівна подорож по не дуже вигідних виблєтих дорогах могла бути для нього надто виснажливою. Зроблено родинну нараду і рішено вислати Асю під опікою двох старших панів, приятелів родини.

Пізно після полудня у згаданому вже селі, візок „зі швунгом“ заїхав перед ганок плебанії. Опікуни Асі зручно зіскочили з візка і один з них подав їй руку для підтримки. Скоро на веранді появилася дружина парох цього села. Привітались. П.С. попросила чоловіків ввійти з веранди до вітальні, а Асю взяла під руку і поведла до бічної кімнати передогаднуті і причепуритись. В цілому домі гомонили вже звуки танцювальної музики. Ася якмогла швидше розсучувала свої довгі кучері і надягала „з голки“ сукенку, бо ноги вже самі танцювали...

У дверях станула пані С.:

— Готово?

— Готово!

І поведла Асю найперше до їдальні, щоб представити гостям. Було вже по обіді. Гості, переважно старші пані і панове, сиділи тихо ще при столі, а хто у фотелях, і готурили. Із сусідньої кімнати, від якої відхилились двері, долітали поодинокі слова: „перших“, „других“, „третіх“.

„Мізерка“... „пас“.

Пані С. представила Асю, виправдала несприятелість батьків, а Ася переслала господарям і всім гостям від них привіт.

Одна з старших панів, прикладаючи до очей пенсне і, оглядаючи Асю від стіп до голови, презирливо запитала:

— А панна так сама подорожує?

Ася витримала презирливий погляд і саркастичний вислів та самовпевнено відповіла:

— Ні! Я приїхала під опікою приятелів моїх батьків: полковника Галицького Армії пана Д.Т. і професора української гімназії „Рідної Школи“ І.В.

— О! То інший світ тепер настав, — додала ця пані, — за наших часів такі молоді дівчата такі самі по празниках без батьків не їдуть!

„Бо то були їхні часи, а тепер наші!“, — подумала Ася, але

Марта Р.

ЦЕ БУВ ОСТАННІЙ ПРАЗНИК В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ

Наближалось свято Преображення Господнього — Спас 19-го серпня (тоді ще всі українці святкували за Юліанським календарем). В селі С. тоді був празник. Туди вже зранку в цей день з'їжджались з поблизьких сіл священники з родинами, народ святково прибраний сходились великими родинами з доволішніх сіл, церкви рідко коли вмщували вірних, так що прихерковні площі (ми їх називали пшентарями) заповнювались вірними, бо мало котра церква могла їх вмістити.

Починалася торжествена Служба Божя, яку відправляло багато священників, звичайно, під проводом отця декана, співали змішані церковні хори, часто священники сповідали вірних біля церкви, сотні приступало до Святих Таїн. По Богослужбі вірні з кошмиками в руках, наповнених яблуками, грушами й іншими овочами, устелялись довкола церкви і священники святили садочину.

А потім все село виїжджало на вулицю: всі — балакучі, розсміяні, багато дітей і молоді. (Школа говорила, щоб навіть головному дорожцю біля церкви міг проїхати віз!). Ввечері для молоді часто відбувались у читальнях „Провісти“ танцювальні забави.

Після Богослужби у пан-отця починалась гостина. Під вечір з'їжджало на плебанію ще більше молоді, особливо студентів і старших гімназійних учнів, бо всі добре знали, що празник — це не тільки церковне свято, але й танцювальна забава, без якої празник не був би празником!

Гімназистка Ася цього дня приїжджала в село на празник до дальших своїх родичів в селі С. Треба було перш за все мати нову сукенку, а згідно із тодішньою модою в серпні

сукенка мусіла бути з легкої білої вовни, прибрана чорним оксамитом.

Та ось заковика. Недовго перед празником захворів батько Асі, і хоч уже був майже видужав, усе ж таки лікар радив залишитись вдома, бо кілька днівна подорож по не дуже вигідних виблєтих дорогах могла бути для нього надто виснажливою. Зроблено родинну нараду і рішено вислати Асю під опікою двох старших панів, приятелів родини.

Пізно після полудня у згаданому вже селі, візок „зі швунгом“ заїхав перед ганок плебанії. Опікуни Асі зручно зіскочили з візка і один з них подав їй руку для підтримки. Скоро на веранді появилася дружина парох цього села. Привітались. П.С. попросила чоловіків ввійти з веранди до вітальні, а Асю взяла під руку і поведла до бічної кімнати передогаднуті і причепуритись. В цілому домі гомонили вже звуки танцювальної музики. Ася якмогла швидше розсучувала свої довгі кучері і надягала „з голки“ сукенку, бо ноги вже самі танцювали...

У дверях станула пані С.:

— Готово?

— Готово!

І поведла Асю найперше до їдальні, щоб представити гостям. Було вже по обіді. Гості, переважно старші пані і панове, сиділи тихо ще при столі, а хто у фотелях, і готурили. Із сусідньої кімнати, від якої відхилились двері, долітали поодинокі слова: „перших“, „других“, „третіх“.

„Мізерка“... „пас“.

Пані С. представила Асю, виправдала несприятелість батьків, а Ася переслала господарям і всім гостям від них привіт.

Одна з старших панів, прикладаючи до очей пенсне і, оглядаючи Асю від стіп до голови, презирливо запитала:

— А панна так сама подорожує?

Ася витримала презирливий погляд і саркастичний вислів та самовпевнено відповіла:

— Ні! Я приїхала під опікою приятелів моїх батьків: полковника Галицького Армії пана Д.Т. і професора української гімназії „Рідної Школи“ І.В.

— О! То інший світ тепер настав, — додала ця пані, — за наших часів такі молоді дівчата такі самі по празниках без батьків не їдуть!

„Бо то були їхні часи, а тепер наші!“, — подумала Ася, але

голос висловити цього не посміла.

А із сусідньої вітальні так і ліялись звуки вальса Штрауса. До Асі підійшов полковник і попросив її до танцю, вона пішла. Полковник танцював вправно і гарно, але Ася раз-у-раз зиркала по залі, шукаючи молодих облич.

Нараз у дверях веранди пристануло двох юнаків: вищий з них — чорноокий красуня і децю нижчий від нього в окулярах. Такі шикарні! Вони поглядали по танцюючих парах, перекидувались словами і час-від-часу підсміхались.

— Хто ці хлопці? — запитала Ася свого партнера.

— Це кузені наших господарів. Вони перебувають на вакаціях у сусідстві і певно приїхали на празник. Я був тут кілька тижнів тому і познав їх. Гарні хлопці? Ні?

Увага! У Книгарні „Свобода“ можна замовляти

ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

Наталії Полонської-Василенко

Два томи — тверда обкладинка — малих — 1,190 сторінок друку.

Ціна: 52.00 дол. з пересилкою.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стеїтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПОВІСТІ УВАГА! Оповідання!

Вийшла друком у В-ві „СВОБОДА“ цього 1984 року нова книжка

автора Петра Балає

ПАН

ПОВІСТІ та Оповідання (друге видання, доповнене)

Книжка формату 5 1/2" x 8 1/2" — має 279 стор., м'яку обгортку. За своєю мовою, формою, стилем і висловами — твір оригінальний і цікавий.

Ціна: 10.00 дол. з пересилкою.

Покупці зі стеїту Нью Джерсі при замовленні книжок зобов'язані додати до відповідної суми ще 6% стеїтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ СЛАВНЕ МИНУЛЕ!

Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!

Здвиження пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні 20 років тому належить до найславніших діл і досягнень Української Америки за 100 років її історії!

Ця слава історія документально описана в 138-сторінковій книжці

„ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода“ і має вісім розділів:

- 1) Відкриття пам'ятника,
- 2) Український День у столиці Америки,
- 3) Величкі події слави завершення,
- 4) Шлях Шевченка до Вашингтону,
- 5) Битва за Шевченка (з комуністсько-московською імперією),
- 6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
- 7) Шевченко й Американські Українці та
- 8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи“ написав проф. д-р Ярослав Падок. Мистецтво обкладинки і заголовну сторінку оформив Богдан Титла.

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 доларів. Книжку можна замовити, вивозячи доданий до цього формуляр та виславши його, разом із належністю, на подану на формуляр адресу.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стеїтового податку.

До Видавництва „Свобода“

„SVOBODA“

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Прохаю переслати мені..... примірник..... книжки

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі..... дол. залучую чеком (поштовим)

Належність платна лише в амер. доларах (перекладом).

Ім'я і прізвище.....

Вулиця..... місто.....

стеїт..... zip код.....

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода“ і має вісім розділів:

- 1) Відкриття пам'ятника,
- 2) Український День у столиці Америки,
- 3) Величкі події слави завершення,
- 4) Шлях Шевченка до Вашингтону,
- 5) Битва за Шевченка (з комуністсько-московською імперією),
- 6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
- 7) Шевченко й Американські Українці та
- 8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи“ написав проф. д-р Ярослав Падок. Мистецтво обкладинки і заголовну сторінку оформив Богдан Титла.

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 доларів. Книжку можна замовити, вивозячи доданий до цього формуляр та виславши його, разом із належністю, на подану на формуляр адресу.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стеїтового податку.

До Видавництва „Свобода“

„SVOBODA“

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Прохаю переслати мені..... примірник..... книжки

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі..... дол. залучую чеком (поштовим)

Належність платна лише в амер. доларах (перекладом).

Ім'я і прізвище.....

Вулиця..... місто.....

стеїт..... zip код.....

До Видавництва „Свобода“

„SVOBODA“

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Прохаю переслати мені..... примірник..... книжки

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі..... дол. залучую чеком (поштовим)

Належність платна лише в амер. доларах (перекладом).

Ім'я і прізвище.....

Вулиця..... місто.....

стеїт..... zip код.....

KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

(212) 254-8779

Established 1920

УКРАЇНСЬКІ ПОСЕЛЕННЯ в БРАЗИЛІЇ

ІГУАСУ — РІО — БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина

ВЕСНОЮ в БРАЗИЛІЇ та АРГЕНТИНІ

23-го жовтня до 8-го листопада 1985 року

Відлет з Нью Йорку VARIG AIRLINES

САО ПАУЛЬО — КУРІТІБА — ПРУДЕНТОПОЛІС

ІГУАСУ — БУЕНОС АЙРЕС — РІО ДЕ ЖАНЕЙРО

17-денна подорож

ПЕТРО БОКАЛО — провідник

Включає транспортні літаками та приватним автобусом, готелі, більшість харчів, оглядини міст, відвідини українських колоній та осередків, обслуговування провідників, напівне.

Реєстрація до 9-го вересня 1985 року

\$1,779.00

Наклепи...

(Закінчення зі стор. 2)

УККА Степан Шумейко на конвенції Українського Конгресового Комітету в 1944 році заявив: „Просто тому, що ми хотіли, щоб наші земляки в нашому рідному краю віталися такими самими привітаннями свободи і демократії, якими обдарила нас доля тут в Америці, ми стали предметом немилосердних атак цих осіб, які ставилися із ненавистю до ідеї про вільну демократичну Україну“.

Працюючи і підготувавши свій грунт під час війни, штаб Сталіна, який поширював дезінформацію, продовжував її після війни. Всі переміщені особи, які відмовлялися вертатися до Советського Союзу, — вони кричали на всі лади, — є нацистськими колаборантами. Деякі американці повірили в цю брехню, в наслідок чого постанала „Операція Кінгдот“, беззастовна примусова репатріаційна програма, під час якої Америка і її західні альянти заслали мільйони чоловіків, жінок і дітей в невідомі райони і смерті до концентраційних таборів советського Сибіру. І якщо б не зрозуміння генерала Двайта Айзенгавера, який покінчив із сполученням невинних цивільних осіб, і який не співчуття їхній долі

президента Гаррі Трумана, який переконував Конгрес, щоб встановити Акт Переміщених Осіб, — було б згинило ще багато-багато тисяч осіб.

Колишній директор ОСІ автор книжки „Тихі сусіди“ розповідає сьогодні по всій країні, заявляючи, що головною метою встановлення Акту Переміщених Осіб було створити пристань нацистам і воєнним злочинцям в Америці. Він дякує советам за їхню співпрацю і вихвалює їх за їхню готовність поставити докази проти колишніх переміщених осіб.

Чарльз Гіген, автор книжки „Американська фантастика“, ідентифікує УГО і ОДВ як нацистські шпигунські організації і причіпає часописові „Свобода“ ярлик — „офіційної фашистської газети“.

І Ліга проти знешчелення Б'най, Брит та раз сугерує, що український антикомунізм в дійсності є покришкою, за якою ховається нацизм.

Ні, я не думаю, що українська спільнота реагує перебільшено. Ані я не думаю, що ми параноїки. Ми саме почали викривати 50-річну конспірацію — а конспіраторам це не подобається.

Вийшли...

(Закінчення зі стор. 1)

mesky, Edmonton-Toronto, 1980).

No. 25 Elem. Ukrainian 2, \$9; No. 25A Instructor's Manual, \$8. No. 25B Tapes \$25 (Units 6-10).

No. 26 Intermediate Ukrainian, \$12. No. 26A Instructor's Manual, \$8. No. 26B Tapes, \$25. (Units 11-15).

No. 27 Inter. Ukrainian, 2, \$12. No. 27A Instructor's Manual, \$8. No. 27B, 5 Tapes, \$30. (Units 16-20).

Вказівки для вчителів висилаються тільки на замовлення з університетів для вживання в університетських програмах (одні примірники на кожного вчителя). Ціни включають пересилку. Якщо замовляється більша кількість однакових матеріалів, на них дається знижка 20 відсотків, однак тоді додається кошт пересилки.

ПІРИКА! УВАГА! ПРОЗА!

В-во Платова Вагана „Бурлак“ Нью-Йорк — 1983

видало і рекомендує книжку:

РОМАНА КУПЧИНСЬКОГО

НЕВИСПІВАНІ ПІСНІ

(Вибрана лірика і проза)

Упорядкували: Б. Бойчук і О. Кузьмич

Обкл. і мист. оформлення: Орест Слупчинський

Книжка має 124 сторінки. Формат 6" x 9", гарна тверда обкладинка. Вартість цієї цінної книжки згадувати ще ілюстрації та знімки незбудованого УСС-а.

Ціна: 9.00 дол. з пересилкою.

Покупці зі стеїту Нью Джерсі при замовленні книжок зобов'язані додати до відповідної суми ще 6% стеїтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ЗАПИСНИК „СВОБОДИ“

Редакції щоденника „Свобода“ і „Українського Тижденя“ повідомляють своїх читачів, що можна диктувати оголошення, наглі посмертні згадки і термінові вістки, телефонуючи на число (201) 434-7022 протягом 24 годин на добу.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст. подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові

14-15-го вересня — Запрошений УНС

28-29-го вересня — Подвійні гри Плат

12-13-го жовтня — КЛК

Українсько — Американський день в Баффало

Влаштування Українсько — Американського Дня в Баффало, що його від 1972 року з року в рік проводить місцевий Відділ УККА, вийшло вже у звичай. Цей особливий для баффалійської української громади день — уже чотирнадцятий із черги — відбувся в цьому році, в неділю, 4-го серпня, на площі української католицької церкви св. Василя Великого в Лянкестері, біля Баффало.

Українсько-Американський День в дечому подібний до себе, але дечим і різняється. Різниця перш за все в гасло, під яким вони приходять. Цьогорічний Українсько-Американський День пройшов під гаслом „Рік Української Молоді“. Імпреза, про яку мова, мала декілька питоменностей, які допоможуть зберегти її в пам'яті. Перш за все слід згадати про спеціальні випущені з цієї нагоди жетони, що їх учасники одержували при вході на площу. Жетони проєктував мистець Мар'ян Борачок. Вони відповідали гаслу, під яким влаштовано цьогорічний Українсько — Американський День. Колекціонери пам'яток матимуть нагоду збагатити свої колекції цінним надбанням. Подібним до жетону змістом промовляла теж і декорація, яку мистець Мар'ян Борачок примістив на задньому плані естради, на якій проходила офіційна частина імпрези.

Українсько-Американський День офіційно відкрила коротким словом голова Відділу Даша Процик і далі вів вступне слово провідник Дякунов, місцевому адвокату, що є містоголовною відділу УККА. Ще перед тим сформовано президію, до якої увійшли представники організованого громадянства з духовними очима на чолі: о. д-ром Павлом Івахівим, о. протоієреєм Богданом Сенцом і о. Володимиром Вербицьким. Офіційну частину розпочато й закінчено молитвою. Молитви провели о. д-р Павло Івахів і о. прот. Богдан Сенцо. Після початкової молитви складено приречення вірності американському прапорцю. Церемонію провів пошпирений до цього представник мадарської громади Тібор Баранський, який займав місце в президії. Відповідно до гасла доповідь вголосив член Екзекутиви УККА в Баффало Ігор Чмола. Промовець підкреслював у доповіді ролі родини у вихованні молодого покоління. Промовляли ще кандидатка на суддю стеїтового Верховного суду п-і Міколь (до речі: становище судді вона займає і тепер, а старість про перевірби). П-і Міколь виступила з привітом для української громади.

Вчасні імпрези можна було прибрати картини, дещо з українського народного мистецтва, книжкові видання з кінгарті Едгара Лукавського. На льотерії можна було виграти цінні речі. Кухня під жаром членів ОЖ ОЧСУ забезпечила учасників імпрези смачними стравами, а бара — напінками. До успіху імпрези, безперечно, причинилася прекрасна погода, яка вплинула і на численну участь громадян у імпрезі (коло 100 осіб), і на перебіг всієї імпрези. Між присутніми було немало молоді.

Михайло Лоза

Дописи з життя громад, установ, організацій, інститутів чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машині і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє що вимога як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інститутів чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машині і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє що вимога як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

ДЕЯКІ ПОПРАВКИ

У статті О. Луцькова п.з. „Дені у Чигрині“ („Свобода“, ч. 150 з 8-го серпня н.р.) треба читати: „На обох викрадено написи. На першому: „Спи спокійно, мій Друже, а я силую не в'ялі квіти на Твою могилу. Дружина“. Має теж бути: „Тоді ж під час такого наскоку загону ВЧК на Чигрин було розстріляно гурт національно свідомих українців, а в тому числі мужа і доньку вчительки з чигринської школи“. — Ред.

Володимир Барагура МЕЧ І КНИГА

Історичні оповідання для молоді

Ілюстрації П. Андрусева і М. Михалевича

Ціна 7.00 дол. з портом

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стеїтового податку

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED

Editorial assistant/assistant editor

Requirements: training in journalism or related field, writing experience, knowledge of Ukrainian language.

Salary commensurate with experience and qualifications; good benefits.

Send resume, reference and clipping to: The Editor, The Ukrainian Weekly, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED

Пошукуємо павно, що говорить по-українськи — для опіки над старшою жінкою. На кілька годин денно, або кілька днів, або на цілий тиждень (власна кімната і харч включені). Спокійна околиця Трентону. Телефонувати на:

1-609-883-2488

СПОРТОВІ ВІСТКИ

Редагус Омелья Твардовський

УСВТ „Ч. Січ“ — Кларкстев С.К. 2-0

Юніон, 9-го серпня. Це були останні ірішальні змагання про вхід до фіналу за чемпіонат турніру копаного м'яча фірми ДАБ.

Здобувши третю за порядком перемогу, цим разом з німецьким клубом Кларкстев 2:0, „Ч. Січ“, не страшив жадної точки, ввійшла до фіналу, в якому 23-го серпня цього року зустріне „Довіре Страйкер“, першун підгрупи „Б“.

В звітній зустрічі „Січовики“ показали гарну, цікаву й змістовну гру, в якій весь час надавали тон. Уже в 4-й хвилині наш напад створив можливість до відкриття konta голів, однак м'яч із стрілу Андрія Бакуна щасливо для німців попав у попереку їх воріт. Все так „несчастя“ не оминуло зав'язаних гостей, коли в 10-й хвилині оборонцю, рятуючи критичну підвортіну ситуацію, після м'яча у сітку власних воріт. Після цього

обидва напади створили ще декілька можливостей до здобуття чергових голів, але оборонці і особливо воротарі ліквідували усі незмінські. Образ гри не змінився і після перерви. „Січовики“ тримали ініціативу, німці проводили спорадичні контратаки, але без успіху. В 14-й хвилині знову Бакун після м'яча у напрямі воріт суперників, воротар зумів його відбити, однак Сабо йогонім ударом встановив вислід зустрічі 2:0.

Таким чином, „Ч. Січ“ перемогла усіх трьох суперників Космополітальної ліги і цим самим задержала престиж чемпіона Нью Джерсі.

Склад „Ч. Січ“: Хамуляк, Роміло, Сирчил, Зуляк, Павлюк, Бризза, Мазур, Саба, А. Бакун, Д. Бакун, Чижович, Анальма. Провідник Володимир Бакун.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Юнацька збірна України чемпіон СССР ігриш молоді

Успішно закінчила юнацька збірна копаного м'яча України цьогорічні ігриш молоді червоної імперії. В кінцевій фазі турніру юнаки

України перемогли: збірну Москви 4:0, збірну Росії 7:0, Ленінграду 1:0 і у фіналі збірну Грузії 2:1.

Київ „Динамо“ — Лайпціг „Локомотив“ 2:0

Дня 26-го липня н.р. в Києві відбулися товариські змагання з копаного м'яча, в яких киянці перемогли „Локомотив“ з міста Лайпцігу вислідом 2:0. Переможні голи для киянців зробили: Олександр і Михайличенко. В складі киянської дружини браувало: Балтач, Михайлова, Дем'яненко, Безсонова, Рада, Белянова і Заварова, яких включила до збірної СССР, що змагається за вхід імперії до світового чемпіонату.

На тренера-консультанта тієї збірної призначили тренера „Дніпра“ з Дніпропетровська В. Ємця. Як звичайно, ці українські таланти використано для слави червоної Росії.

В зв'язку з виступом збірної наставла перерва в першостях вищої ліги СССР в якій під сучасну пору після

20-ти змагань киянське „Динамо“, московський „Спартак“ і дніпропетровське „Дніпро“ мають по 28 точок і займають в показнику таблиці ігор три перші місця. З інших українських дружин: одеський „Чорноморець“ має 20 точок, таку ж кількість харківський „Металіст“. Донецький „Шахтар“ з 18-ма точками опинився на 13-му місці на усіх 18.

Останні два місця, що є кандидатами на випадок нижчої ліги, займають: московське „Динамо“ і ростовський СКА (клуб советської армії).

Львівські „Карпати“, що виступають в першій лізі, ввійшли до фінального турніру „А“ групи, переможцю якої здобуде право виступати у вищій лізі.

Европейська преса про українського спортсменця

„Бубка взяв „Бастілію“ під таким заголовком писали французькі газети про українського легкоатлета Сергія Бубку, який 13-го липня н.р. встановив у Парижі новий світовий рекорд в стрибку з жердиною, подолавши висоту 6 метрів. Сталося це напередодні національного свята Франції — дня взяття Бастилії. Влада ще одна „Бастілія“ вперше в історії людина змогла подолати в цій ділянці спорту 6-метрову висоту.

„Фігаро“ писала: „Йдеться про подію, яка вже ввійшла в історію датою до літопису легкої атлетики“. Спортсменська газета „Екіп“ назвала це подолання висоти „новим Еверестом“. „Мі пережили, — пише Робер Паранте, — вхлюнувши мить в історії легкої атлетики. Треба було знаходитися там, на стадіоні, щоб відчувати мить спортивного подвигу“. Цей світовий рекорд, пише газета, Бубка присвятив своєму синові Віталію, який народився, чотири дні перед змаганнями у Парижі. „Матен“ відмічує, що Бубка поліпшив свій власний рекорд. „Подолавши шість метрів, відмічує „Котіден де Пари“, Бубка став „живим богом“ стадіонів. „Юнге Вельт“ відмітила, що близько 4,000 глядачів на стадіоні в Парижі стали свідками народження нового фантастичного світового рекорду 21-річного студента з українського міста Донецьке. Це досягнення, підкреслює газета, ставало важливою віхою в історії легкої атлетики. „Свобода Слово“ в Чехо-Словаччині називає досягнення Сергія Бубки „феноменальним і фантастичним“. „Сіоїс“, швейцарська газета, відзначила, що цього українського спортсменця можна уважати „космонавтом легкої атлетики“. „Спортінформация“, інша швейцарська газета, відзначила, що, очевидно, Бубка не сказав свого останнього слова. Але він, безперечно, заслуговує на право називатися стрибком XXI сторіччя“.

(от)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗ!

FUNERAL DIRECTORS

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE

Український Національний Центар-Пам'ятник поминають всі справи пов'язані з похороном і похованням в 3CA.

4111 Pennsylvania Ave., SE

Washington, D.C. 20746

Tel.: (301) 568-0630 — Days

(301) 855-8864 — Sat., Sun., Eve. & Holidays

MAIL PO Box 430

Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568